

در این شماره:

گفتگو با مرجان مصباحی، بازیگر سینما و تئاتر

سعدی شیرازی - شاعر جهانگرد

نظرات شرکت کنندگان در جشن کلبانگ ۲۰۰

پرشین فیر ملبورن: جشن فرهنگ و هنر ایران

شناخت آداب و رسوم شب یلدا

و ...

فصلنامه رسمی کانون ایرانیان ویکتوریا - شماره ۲۰۱ - آذر ۱۴۰۳

Official Quarterly Magazine of The Iranian Society of Victoria- ISSN:2981-9474- Issue 201- December 2024

کلبانگ

می رفت با سگوه تر از شب
همراه کیوان بلندش
تاباغ های روشن فردا
یلدا

فهرست

- ۱ ..... سخنی با شما
- ۲ ..... شعر
- ۶ ..... گفتگو با مرجان مصباحی، بازیگر سینما و تئاتر
- ۷ ..... سردبیر جدید دانشنامه ایرانیکا تعیین شد
- ۸ ..... سعدی شیرازی - شاعر جهانگرد
- ۱۲ ..... نظرات شرکت‌کنندگان در جشن گلبانگ ۲۰۰
- ۱۳ ..... روز جهانی حقوق بشر گرامی باد
- ۱۴ ..... شناخت آداب و رسوم شب یلدا
- ۱۶ ..... پرشین فیر ملبورن: جشن فرهنگ و هنر ایران
- ۱۹ ..... هوش مصنوعی (AI)
- ۲۰ ..... از ریشه تا گل
- ۲۱ ..... گزارش تصویری جشن دویستمین شماره گلبانگ همزمان با روز کوروش
- ۲۶ ..... راهنمای ارسال مقالات

کانون ایرانیان ویکتوریا برای انتشار شماره بعدی نشریه اینترنتی گلبانگ مقاله می‌پذیرد. از تمامی فارسی زبانان مقیم ایالت ویکتوریا استرالیا که در این زمینه یادداشت، جستار، نقد و عکس دارند دعوت می‌کند تا مطالب خود را برای درج در نشریه گلبانگ به آدرس ایمیل ذیل ارسال کنند.

golbang@aisov.org.au

مطالب دریافت و تایید شده توسط شورای سردبیری گلبانگ تا تاریخ دهم مارس ۲۰۲۵، در شماره آتی گلبانگ منتشر می‌شوند. برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد مجله گلبانگ به وبسایت کانون ایرانیان ویکتوریا مراجعه فرمایید:

www.aisov.org.au

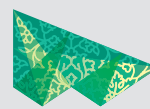
منابع مقالات منتشر شده در دفتر مجله موجود می‌باشد.

گلبانگ

فصلنامه رسمی کانون ایرانیان ویکتوریا
شماره استاندارد بین‌المللی: ۲۹۸۱-۹۴۷۴
شماره ۲۰۱-آذر ۱۴۰۳

Official Quarterly Magazine of
The Iranian Society of Victoria
ISSN:2981-9474
Issue 201-December 2024

فصلنامه گلبانگ، خبرنامه داخلی کانون ایرانیان ویکتوریا بوده و به عنوان یکی از کانال‌های رسمی ارتباطی این نهاد با اعضا تلقی می‌گردد.

AISOV
Australian Iranian
Society of Victoria
کانون ایرانیان ویکتوریا

شورای سردبیری:

افروز رحیمیان، عصمت امیراحمدی، ساراسیف، امید سرخی، سونیا صادقیان اصفهانی، فرهاد ملکی، میترا زراتی و رضا داوری

هماهنگ کننده: رضا داوری

طراح گرافیک: مرضیه جلایی

اجرای مولتی مدیا: محمد ربیعی

تصویر روی جلد: بهنام بهشتیان - طرح شب یلدا

با کمک AI با الهام از شعر فریدون مشیری

تصویر پشت جلد: جشن دویستمین شماره گلبانگ

عکاس: علی معصومی

همکاران این شماره هیات تحریریه:

شگوفه باختری، محمد باغکی، سیامک داوودی نژاد، هورا زارع، امید سرخی، سونیا صادقیان اصفهانی، اکرم فلاح، مروارید کل شناس‌راد، امیرعباس کریمی، فرهاد ملکی و علی معصومی

ضمن ارج نهادن به آزادی عقاید، از درج مطالب ارسالی بدون نام و نشان معذوریم. درج مطالب رسیده دلیل بر تأیید آنها نمی‌باشد. حق انتخاب، ویرایش و چاپ مطالب برای هیات تحریریه و در نهایت هیات مدیره کانون محفوظ می‌باشد.

نشانی دفتر کانون:

Level 1, 79 Mahoney's Road
Forest Hill VIC 3131

Telephone

03 9894 2644

Email

info@aisov.org.au

Website

www.aisov.org.au

سخنی با شما

پیشگفتار

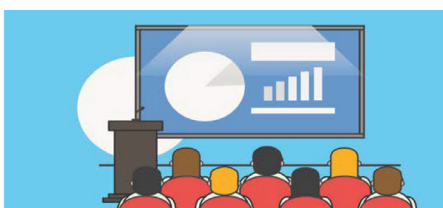
برگزاری مراسم تقدیر از پیشکسوتان مجله گلبانگ همزمان با روز کوروش با استقبال بی نظیر این عزیزان، دوستداران و همکاران گلبانگ مواجه شد. این مراسم که پس از سالها وقفه برگزار گردید، فرصتی بود تا از زحمات و تلاش‌های بی‌شمار افرادی که در طول سالها در این مجله همکاری کرده‌اند و نقش تأثیرگذاری در پیشبرد اهداف آن داشته‌اند، تقدیر و تشکر به عمل آید. در این مراسم، با حضور جمعی از پیشکسوتان و همکاران قدیمی، در فضایی صمیمی و گرم، یاد و خاطره لحظات پر تلاش و پر از محبت این عزیزان گرامی داشته شد. این مراسم نه تنها یک گردهمایی برای بزرگداشت از گذشته بود، بلکه به نوعی نقطه شروعی برای آینده‌ای روشن‌تر و موفق‌تر برای فصلنامه گلبانگ به شمار می‌آید. هدف ما از برگزاری این مراسم، تنها قدردانی از تلاش‌های گذشته نبود، بلکه این آغازی خواهد بود در مسیری مستمر که طی آن، در سالهای آینده سعی خواهیم کرد تا از سایر دست‌اندرکاران و پیشکسوتان عزیز این رسانه، فصلنامه گلبانگ و کانون ایرانیان ویکتوریا نیز تقدیر و تجلیل کنیم.

از طرفی، در اینجا جا دارد از دوستان و همکارانی که به دلیل محدودیت‌ها و شرایط خاص نتوانستیم در این نخستین مراسم، از حضور آنها بهره‌مند شویم، عذرخواهی کنیم. این عزیزان با صبر و متانت خود، در تمام این سالها با ما همراهی کرده‌اند تا مجله گلبانگ همچنان به مسیر خود ادامه دهد. بی‌شک، همکاری و حمایت همه‌جانبه این دوستان از ارزشمندترین دارایی‌های این فصلنامه به شمار می‌رود و امید داریم که در آینده بتوانیم در فرصتی مناسب از آنها نیز تقدیر و تشکرشایسته به عمل آوریم.

همانطور که می‌دانید، معمولاً هر شروعی با چالش‌ها و دشواری‌هایی همراه است. این مراسم نیز از این قاعده مستثنی نبود و قطعاً در مسیر برگزاری آن اشکالاتی وجود داشت. اما با اعتماد به یاری شما عزیزان و حمایت مستمر از سوی شما دوستان گرامی، مطمئن هستیم که در آینده می‌توانیم این مراسم را با کیفیتی بهتر و با مقیاسی بزرگتر برگزار کنیم.

در این راستا، هم‌اکنون نیز کارهای مربوط به تدارکات مراسم چهارشنبه‌سوری آغاز شده است. گروهی از داوطلبان کانون ایرانیان ویکتوریا از هفته‌ها پیش در حال برنامه‌ریزی و آماده‌سازی این مراسم بزرگ هستند. این جشن که می‌تواند بزرگترین رویداد فرهنگی و اجتماعی ایرانیان ویکتوریا باشد، قرار است در مکانی وسیع‌تر و با امکانات بیشتری برگزار شود. هدف ما این است که مراسم آتی را برای حدود ده هزار نفر از شرکت‌کنندگان با بهترین برنامه‌ها و بیشترین امکانات فراهم کنیم تا همه شرکت‌کنندگان بتوانند از این جشن لذت برده و تجربه‌ای بی‌نظیر داشته باشند.

کانون ایرانیان ویکتوریا-AISOV-
 حامی هم‌زیانان و هم‌شهریان عزیز در برگزاری دوره‌های کوتاه و بلند آموزشی، هنری و اطلاع‌رسانی به منظور خدمت به جامعه می‌باشد.
 جهت برگزاری کنفرانس، سمینار و کارگاه‌های اطلاع‌رسانی و آموزشی با ما از طریق ایمیل info@aisov.org.au تماس بگیرید.

عشق بی تو بدگمانی می شود کاری بکن
 لحظه‌هایم در میان هُرم آغوشت خوش است
 کم کمک تامی چشم از شهد انگور لبت
 دکمه دکمه باز می گردد دل پیراهنم
 از نفس‌هایت نشسته آتشی در جان من
 ردّ خود را گم کند داغ لبم روی تنت
 زخم حسرت ارغوانی می شود کاری بکن
 رنگ خواب من خزانی می شود کاری بکن
 بی تو روحم آسمانی می شود کاری بکن
 مستی من ناگهانی می شود کاری بکن
 جان، اسیر مهربانی می شود کاری بکن
 دل پر از سوز نهانی می شود کاری بکن
 باغ گل‌ها بی نشانی، می شود کاری بکن
 زخم حسرت ارغوانی می شود کاری بکن

شگوفه باختری

۲۰۲۴/۹/۲۵

درباره شاعر:

شگوفه باختری

متولد: شبرغان ایالت جوزجان، افغانستان

تحصیلات: تحصیلات عالی طب از دانشگاه طب بلخ

پیشه: گوینده و مجری، مدیر اسبق انجمن باختر در ملبورن و موسس انجمن فرهنگی شگوفه ۲۰۲۲

ساکن: ملبورن، استرالیا

آثار چاپ شده: ۱- کتاب بغض در نفس شعر، انتشارات دیباچه، ایران، سال ۲۰۲۲

۲- کتاب «کتاب را باز نکن! دلم را ورق ورق می خوانم»، ملبورن، ۲۰۲۴

دو بیت نخستین از غزل زیر به شکل بداهه در شب‌شعر ملبورن در استقبال از غزل سرکار خانم شگوفه باختری در همان وزن و همان ردیف، سروده و به ایشان تقدیم شد. دلیل سرایش این غزل، پاسخ به سوال فروتنانه‌ی این بانو در خصوص شفافیت شعر با خوانش زیبای دری برای مخاطبین بود! بقیه‌ی ابیات پس از جلسه تکمیل شد.

لهجات در شعر عالی می‌شود، کاری بکن	قند چایی شمالی می‌شود کاری بکن
پر "شکوفه" می‌شود محفل ز هر گلوآژه‌ات،	چون غزل‌ها ارتجالی ^۱ می‌شود کاری بکن!
بس که می‌بارد زلال عشق از هر کلمه‌ات	جمع ما از کینه خالی می‌شود کاری بکن
جلوه دارد واژه‌ها در گویش درّ دریت	مثل طراحِی قالی می‌شود کاری بکن!
انس* با ما هست و لطف حافظِ شکرشکن!*	حال دل‌ها هم چه عالی می‌شود کاری بکن
با زبانِ فارسی پیوند می‌گیریم و عشق،	میهمان این حوالی می‌شود کاری بکن!

سونیا صادقیان اصفهانی

۱. اشاره به مصراع «ای که هر ناگهان از نگاهت، یک غزل می‌شود ارتجالی» از استاد حسین منزوی

* اشاره به بیت‌هایی از حضرت حافظ چون مطلع شعر بالا در جلسه حافظ‌خوانی سروده و تقدیم شد.

۱- حضور مجلس انس است و دوستان جمعند، و این یکاد بخوانید و در فراز کنید.

۲- شکرشکن شوند همه طوطیان هند، زین قند پارسی که به بنگاله می‌رود.

درباره شاعر:

سونیا صادقیان اصفهانی

متولد: اصفهان، ایران

تحصیلات: دکترا در مهندسی صنایع، مدیریت زنجیره تامین، دانشگاه تاسمانیا، استرالیا

پیشه: پژوهشگر و آنالیست

ساکن: ملبورن، استرالیا

آثار چاپ شده: کتاب ابرهای زیر چتر، انتشارات نزدیکتر، ایران، ۲۰۲۰

تاریکه این روزام تا
از دور عکست دیده شه
موی طلایی رنگ تو
روی زمین تابیده شه
اخما تو وا کن تا جهان
لبریز از ارکیده شه

وقتی که می خونی شبا
آروم زیر لب معین
می رقصه همراهت بهار
غرق جنون می شه زمین

دیوونگی کن پا به پام
توی شلوغی های شهر
با تو شبیه قصه ها
شیرینه حتی جام زهر

تو ضبط ماشین یکسره
هایده بخونه تا شمال
تا غصه هامون گم بشه
تو بوی آتیش و ذغال

اینجا تلو می خورد غم
تو کوچه های یخ زده
تا که ترنم کرد صبح
آواز تو تو دهکده

مث داستان ها با کفش بلور
رسیدی به این شهر از راه دور
درخشید چشمتا مث رقص نور
تو شب های این خونه ی سوت و کور

وقتی بغل کردی منو
تو کلبه های جنگلی
وقتی حسودیش شد خدا
به چشم هات از خوشگلی

دریای توی چشمهات
وقتی تلاطم می کنه
من غرق می شم تو نگات
شب راهشو گم می کنه

امیرعباس کریمی

فرقی نداره واسه من
بی تو جهنم با بهشت
پاشو کنار من برقص
هر چی که باشه سرنوشت

درباره شاعر:

امیرعباس کریمی

متولد: قزوین

تحصیلات: کارشناسی ارشد مهندسی مواد

پیشه: مهندس متالورژی

ساکن: ملبورن، استرالیا

آثار چاپ شده: -

یله‌ای بسته مرا در دل خویش
 همچونان شامگه سرد و سیاه
 من در این پیله چنان تنگ
 به خود بسته شدم
 و نهان است به چشمش
 تن اندوه همان شهر که خفت
 در دل خاطر بارانی ما
 تن اندوه همان شهر که فریاد نزد
 ز غریبی ز پریشانیه ما
 کیست در هیبت آینه نمی‌دانم من
 کیست در هیبت آینه
 برون آمده با حسرت آه
 آه ای آه که سوزانده‌ای ام
 من از این پیله چنان می‌گذرم
 که شهاب از سر گیسوی چنار
 که گذر می‌کند از دامن البرز
 بهار
 کیست در هیبت آینه
 که برخیزدم آن روز از این
 پیله رها
 من نمی‌دانمش او کیست
 ولی می‌دانم
 آسمانی است به زیر دو پرش

مروارید کل شناس‌راد

درباره شاعر:

مروارید کل شناس‌راد

متولد: ۱۳۵۵/۱۰/۲۴

تحصیلات: فوق لیسانس مرمت بناهای تاریخی، فوق لیسانس معلمی از دانشگاه لتروب

پیشه: دبیر هنرهای تجسمی و موسیقی

ساکن: ملبورن، استرالیا

آثار چاپ شده: مجموعه در دست چاپ به دو زبان فارسی و اینگلیسی

هنرمندان ویکتوریا

گفتگو با مرجان مصباحی، بازیگر سینما و تئاتر

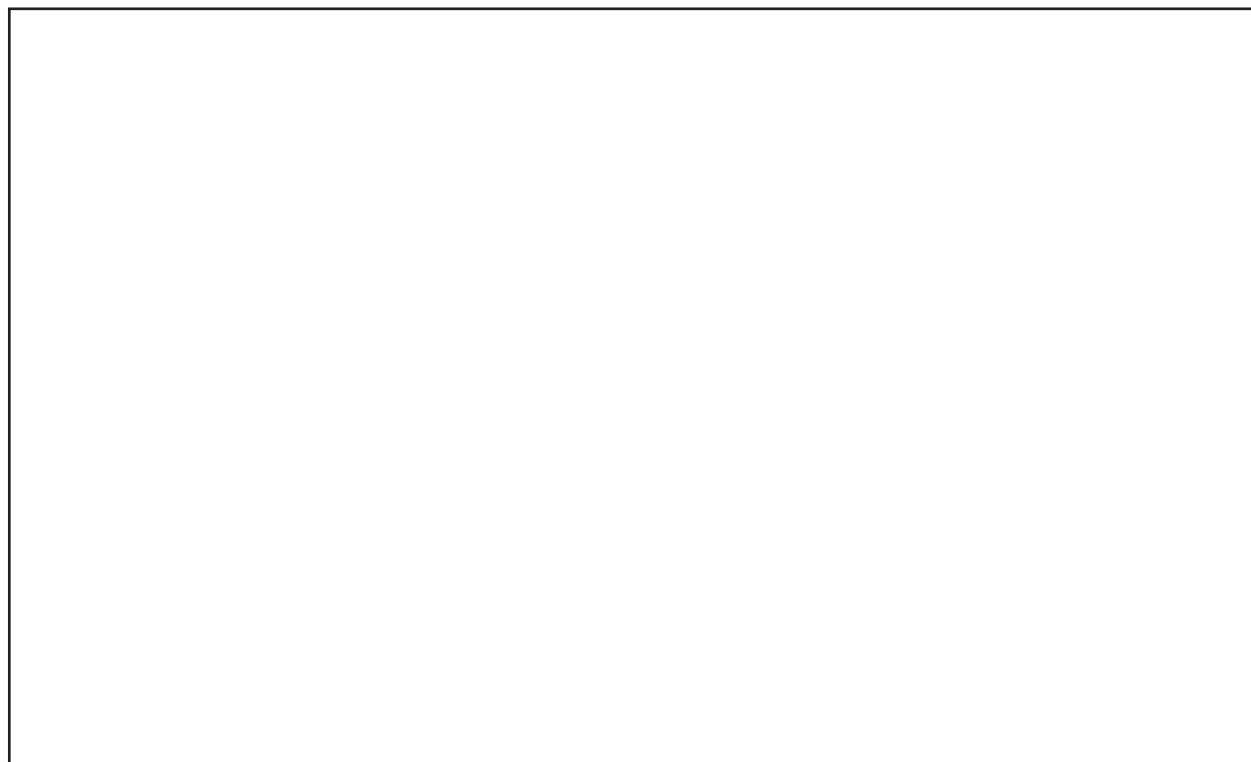
امید سرخی

سرکار خانم مرجان مصباحی، بازیگر سینما و تئاتر مدتی پیش دعوت نشریه گلبانگ برای مصاحبه را پذیرفت و این افتخار را داشتیم که چند ساعتی را با این هموطن هنرمندمان بگذرانیم و گفت‌وگویی در خصوص نمایشنامه English که در ملبورن و کنبرا اجرا شد و مورد استقبال بی‌نظیری هم قرار گرفت، داشته باشیم که تقدیم حضور شما می‌شود.

MARJAN MESSAHI
Singer

Marjan is a Melbourne-based Iranian actor who migrated 23 years ago as a registered nurse. English is Marjan's Melbourne Theatre Company debut. Other theatre credits include *Forever of Healing* (Paradise Theatre), *Rescue* (The Paradise Theatre), and *The Belly Dancer* (Tilipine Theatre Company). She also performed in *The Letter Exhibition*, *Pro-Feminist photography and Exhibition Street Messia* (Ballarat Art Gallery). Her film credits include the award-winning *Shayda*, *For the Father*, *schoolowner* and her short film, *Now and Then*. She also featured in an episode of *Five Bedrooms*. Marjan wrote *Don't Tell Mom*, a work about Iranian women, life and freedom movement, for which she was mentored by Iranian Murug-Sankh and Iain Sinclair, creating awareness, healing, hope and empowerment. She received Lyrebird Award nominations for Highly Commended Performance in a One Act Play and Best One Act Play for her role in *Forever of Healing*.

رویدادها

سردبیر جدید دانشنامه ایرانیکا تعیین شد

“

دکتر یارشاطر تا سال ۲۰۱۸ و اندکی پیش از خاموشی در سن ۹۸ سالگی سردبیری این دانشنامه را بر عهده داشت.

پروفسور تورج دریایی، ایران‌شناس و استاد تاریخ، مطالعات و فرهنگ ایرانی در دانشگاه کالیفرنیا، ارواین آمریکا، روز جمعه ۱۵ نوامبر با انتشار متنی در شبکه‌های اجتماعی از انتصاب خود به عنوان سردبیر دانشنامه ایرانیکا خبر داد. پروفسور دریایی نوشت: از امروز مسئولیت خطیری به من محول شده است و آن سردبیری دانشنامه ایرانیکا است. این دانشنامه که با نام دکتر یارشاطر گره‌خورده است برای من یک نوع شناسنامه ایرانیان است و نشان‌دهنده عمق تمدن و تفکر و حضور ما در جهان از زمان دیرینه تا امروز است. حال باید دست به کار شد و آنرا دوباره به راه انداخت و به پیش رفت. دانشنامه ایرانیکا بزرگ‌ترین و جامع‌ترین پروژه ایران‌شناختی است و در دانشگاه کلمبیا در نیویورک در حال انتشار است. این دانشنامه که به مطالعه تمدن ایرانی در خاورمیانه، قفقاز، آسیای مرکزی و شبهه قاره هند به زبان انگلیسی می‌پردازد در سال ۱۹۷۱ توسط دکتر احسان یارشاطر، ایران‌شناس، بنیان‌گذار مطالعات ایران‌شناسی و استاد مطالعات ایرانی دانشگاه کلمبیا بنیان نهاده شد.

تاریخ

سعدی شیرازی - شاعر جهانگرد

امپراطوری فرهنگی ایران - بخش پنجم

فرهاد ملکی

سعدی شیرازی، اثر حسین بهزاد

مقدمه

بی شک دو کتاب گلستان و بوستان سعدی از تاثیرگذارترین کتاب‌ها بر زبان و فرهنگ پارسی هستند و آنها را می‌توان همچون شاهنامه، غزلیات حافظ، رباعیات خیام، مثنوی و دیوان شمس مولانا پایه‌های اساسی این زبان دانست. از آنجا که نوشته‌های این دو کتاب به نوشته‌های امروزی بسیار شبیه هستند، می‌توان شدت تاثیر آنها را بر ادبیات پارسی درک کرد. گفته شده تنها از کتاب گلستان حدود ۴۰۰ جمله یا بیت به صورت ضرب‌المثل در آمده است. برای درک بهتر سعدی نیاز است ابتدا از شرایط تاریخی آن دوره اطلاع داشته باشیم.

قرن هفتم هجری - بی‌تدبیری خوارزمشاه و زیرکی

اتابکان فارس

اتابکان فارس طایفه‌ای از ترکمانان بودند که در قرن پنجم به همراه طغرل بیک سلجوقی از آسیای مرکزی به ایران مهاجرت کردند و تدریجاً در فارس ساکن شدند. آنها از اواسط قرن ششم، حکومت اتابکان فارس را تأسیس کردند و در قرن هفتم با تشکیل حکومت و توسعه قلمرو خوارزمشاهیان بر ایران، اتابک سعدابن‌زنگی که بر شیراز حکومت می‌کرد تابعیت آنها را پذیرفت. پس از سعد پسرش ابوبکر به حکومت رسید. در زمان حکومت ابوبکر، چنگیز خان مغول در اثر حماقت و بی‌تدبیری سلطان محمد خوارزمشاه به ایران حمله کرده و به کشتاری وسیع دست زد ولی با تدبیر ابوبکر ابن سعد به شیراز حمله‌ور نشد و قرار بر پرداخت مالیات از سوی اتابکان به مغولان شد. ابوبکر در سال ۶۵۶ هجری عده‌ای از سپاهیان خود را به همراه فرزندش سعد برای کمک به هولاکو نوه چنگیزخان جهت فتح بغداد و نابودی حکومت عباسیان به بغداد فرستاد. در همین زمان ابوبکر فوت کرد و فرزندش سعد نیز در راه بازگشت از بغداد فوت کرد. از آن به بعد حکومت اتابکان فارس رو به زوال رفت و سرانجام در سال ۶۶۷ مغول‌ها اداره حکومت فارس را در اختیار گرفتند.

تولد و سال‌های جوانی سعدی

در سال‌های اولیه قرن هفتم هجری در شیراز کودکی دنیا آمد که او را مصلح‌الدین نامیدند. پدر مصلح که از ملازمان اتابک سعد ابن زنگی بود وقتی مصلح دوازده ساله بود فوت کرد و او تحت سرپرستی پدر بزرگ مادریش قرار گرفت. دوره نوجوانی مصلح همزمان با حمله مغولان به ایران بود و اوضاع ناسامان آن روزگار باعث شد که مصلح در سال ۶۲۰ هجری و در ابتدای جوانی تصمیم گرفت شیراز را ترک کرده و جهت مسافرت و ادامه تحصیل در مدرسه نظامیه راهی بغداد شود. در آن زمان هنوز مغولان به بغداد حمله نکرده بودند و استادان بزرگی در نظامیه تدریس می‌کردند. او پس از اتمام تحصیلات برای تدریس و ارائه خطابه مدتی به نقاط مختلفی مثل شهرهای ناحیه شام از جمله دمشق و بعلبک رفت و سپس وارد حجاز و آسیای صغیر شد. در نوشته‌های او حتی مسافرت به هندوستان، فلسطین، یمن، شمال آفریقا و بعضی مناطق دیگر ذکر شده است.

اسارت سعدی توسط صلیبیون در شام

کمی بیش از ۱۰۰ سال پیش از تولد سعدی، نخستین جنگ بین کاتولیک‌های اروپا با فتوای پاپ برای کمک به حکومت بیزانس (روم شرقی) در مقابل سلجوقیان روم که در زمان ملک‌شاه از ایران به آناتولی رفته و در بخش‌های شرقی و جنوبی آناتولی حکومت تشکیل داده بودند شعله‌ور شد و نخستین جنگ صلیبی نامیده

شد. در مجموع در طی ۲۰۰ سال ۹ جنگ صلیبی صورت گرفت و طی این جنگ‌ها مناطق شام و بیت‌المقدس بارها توسط صلیبیون اروپایی و مسلمانان دست به دست شدند. در این دوران توسط اروپائیان چندین حکومت کوچک مسیحی در شام ایجاد شده بود. جالب است بدانیم که در جنگ‌های صلیبی یهودیان شام و فلسطین متحد مسلمانان در جنگ با صلیبیون بودند.

در باب دوم گلستان، سعدی حکایتی دارد به این شرح: از صحبت یاران دمشق ملامتی پدید آمده بود، سر در بیابان قدس نهادم و با حیوانات انس گرفتم، تا وقتی که اسیر فرنگ شدم. در خندق طرابلس با جهودانم به کارگل بداشتند. یکی از روسای حلب که سابقه‌ای میان ما بود گذر کرد و بشناخت و گفت ای فلان، این چه حالت است. گفتم چه گویم؟ برحالت من رحمت آورد و به ۱۰ دینار از قیدم خلاص کرد و با خود به حلب برد.

بازگشت به شیراز و آغاز شهرت

سرانجام مصلح الدین ۳۵ سال بعد از ترک شیراز و مسافرت‌های متعدد، در سال ۶۵۵ به شیراز بازگشت و در خانقاه ابوعبداله حنیف ساکن شد.

هنگامی که مصلح الدین به شیراز بازگشت کسی او را به عنوان شاعری مشهور نمی‌شناخت ولی او از همان ابتدا همانند پدر رابطه خوبی با حاکم شیراز که در آن زمان ابو بکر ابن سعد بود برقرار کرد و لقب سعدی را از روی نام فرزند و ولیعهد او یعنی سعد انتخاب کرد. در همان سال او تصمیم گرفت اشعاری نوشته و آنرا به شکل کتاب به ابوبکر ابن سعد تقدیم کند و بدین‌سان کتاب شعر بوستان را در همان سال ۶۵۵ نوشت. او همچنین در مدت ۶ ماه کتاب گلستان را نوشت و به سعد، فرزند ابوبکر تقدیم کرد که بسیاری آن را نوعی معجزه دانسته‌اند. البته گفته شده که او این مطالب را به صورت یادداشت‌هایی از قبل داشته و بعداً آنها را اصلاح و مرتب کرده. پس از تألیف این دو کتاب سعدی به سرعت در شیراز و شهرهای اطراف شهرت فراوانی بدست آورد.

کتاب بوستان

بوستان یک کتاب شعر در قالب مثنوی است و شامل ده باب است و اغلب مطالب آن توصیه‌های اخلاقی است.

به روز همایون و سال سعید/ به تاریخ فرخ میان دو عید
ز ششصد برون بود پنجاه و پنج/ که بر در شد این نامبردار گنج
در سال ۲۰۰۲ میلادی کتاب بوستان (The Orchard) با انتخاب نشریه گاردین جزو یکصد کتاب برتر تاریخ بشریت انتخاب شد.

کتاب گلستان

این کتاب را سعدی در هشت باب تألیف کرده، دارای نثری زیبا و آهنگین، همراه با نظم است. گلستان یکی از تأثیرگذارترین کتاب‌ها در زبان و فرهنگ پارسی است که شامل حکایت‌های

کوتاه و پراز پند و اندرزبا بیانی زیبا و دلپذیر است.

به چه کار آیدت ز گل طبقی از گلستان من بپر ورقی
گل همین پنج روز و شش باشد وین گلستان همیشه خوش باشد

بیش از ۶۴ اثر به تقلید از گلستان نوشته شده که معروف‌ترین آنها بهارستان جامی است.

این کتاب به زبان‌های زیادی ترجمه شده از جمله در قرن ۱۴ میلادی در زمان حکومت عثمانی به ترکی، در قرن ۱۷ به فرانسوی، لاتین و آلمانی و در قرن ۱۸ به انگلیسی ترجمه شده. این کتاب در هندوستان بیش از صد بار چاپ شده. در سال ۱۸۴۳ امرسون شاعر آمریکایی نسخه‌ای از گلستان ترجمه و آن را یکی از کتاب‌های مقدس دانست.

بعضی از جمله‌ها و ابیات گلستان سعدی که ضرب‌المثل شدند:

بنی آدم اعضای یکدیگرند که در آفرینش ز یک گوهرند
هر که آمد عمارتی نو ساخت رفت و منزل به دیگری پرداخت
گره شیر است در گرفتن موش لیک موش است در مصاف پلنگ
هر بیشه گمان مبر که خالی است شاید که پلنگ خفته باشد
ده درویش در گلیمی بخشبند و دو پادشاه در اقلیمی نگنجند
عاقبت گرگ زاده گرگ شود گر چه با آدمی بزرگ شود
قدرعافیت کسی داند که به مصیبتی گرفتار آید

کمال همنشین در من اثر کرد وگر نه من همان خاکم که هستم
دوست آن باشد که گیرد دست دوست در پریشان حالی و در ماندگی
آن را که حساب پاک است از محاسبه چه باک است؟

گاوان و خران بار بردار به زادمیان مردم آزار
وگر ببینم که نابینا و چاه است اگر خاموش بنشینم گناه است
اگر ز باغ رعیت ملک خورد سببی برآوردن غلامان او درخت از بیخ
هر که عیب دگران پیش تو آورد و شمرد بی‌گمان عیب تو
پیش دگران خواهد برد

ترسم نرسی به کعبه ای اعرابی کاین ره که تو می‌روی به
ترکستان است

پای در زنجیر پیش دوستان به که با بیگانگان در بوستان
نه چندان بخور کز دهانت بر آید نه چندان که از ضعف جانت بر آید
عطای او را به لقای او بخشیدم

اندک، دلیل بسیاری باشد و مشتکی نمودار خرواری
گفت چشم تنگ دنیا دوست را یا قناعت پُر کند یا خاک گور
مورچگان را چو بود اتفاق شیر ژیان را بدراند پوست
تا رنج نبری گنج برنداری
هر که نان از عمل خویش خورد منت حاتم طایی نبرد
امیدوار بود آدمی به خیر کسان مرا به خیر تو امید نیست، شرم‌رسان

خواجه در بند نقش ایوان است خانه از پای بست ویران است
گرم و سرد چشیده

بر سر لوح او نبشته به زر جوراستاد به زمهر پدر
چو دخلت نیست خرج آهسته‌تر کن

همه کس را عقل خود به کمال نماید و فرزند خود به جمال
مُشک آن است که ببوید، نه آن که عطار بگوید

یکی را گفتند عالم بی عمل به چه ماند؟ گفت به زنبور بی عسل
یا مکن با پیلبا نان دوستی یا بنا کن خانه‌ای در خورد پیل

تا مرد سخن نگفته باشد عیب و هنرش نهفته باشد
با سیه دل چه سود گفتن وعظ نرود میخ آهنین در سنگ

لقمان را گفتند ادب از که آموختی، گفت از بی ادبان

گر تو قرآن بدین نمط خوانی ببری رونق مسلمانی
ببری مال مسلمان و چو مالت ببرند/ بانگ و فریاد بر آری که
مسلمانی نیست

نوبت عاشقی

سعدیا دور نیک نامی رفت نوبت عاشقی است یک چندی
سعدی پس از تألیف دو کتاب مشهورش، همچنان و تا پایان
عمر در شیراز ماند و به سرودن اشعار بخصوص غزلیات پرداخت.
غزلیات سعدی حدود ۷۰۰ غزل دارد و بر خلاف بوستان و گلستان
که به‌صورت پند و اندرز هستند، اکثر غزل‌ها بافتی احساسی و
عاشقانه دارند. بسیاری از غزل‌سرایان از جمله حافظ در سرودن
غزل از سعدی الهام گرفته‌اند. اغلب صاحب نظران اشعار سعدی
و حافظ را نقطه اوج غزلیات پارسی دانسته‌اند. گفته شده در
این مدت سعدی علاوه بر سرودن اشعار جدید، نوشته‌های قبلی
خودش را نیز تصحیح می‌کرده. در این دوران شهرت او از مرزها
گذشته به‌طوری که اشعار او حتی تا هندوستان و مرزهای چین
رسیده بودند و او در بین مردم به استاد سخن و شیخ اجل معروف
شده بود.

سعدی پس عمری طولانی، در سال ۶۹۰ فوت کرد و در همان
خانقاهی که زندگی می‌کرد به خاک سپرده شد.

منتقدان سعدی چه می‌گویند؟

سعدی تا قرن‌ها شاعر طراز اول ادبیات فارسی بوده ولی از دوران
مشروطیت به بعد با ورود تجددطلبی در ادبیات فارسی، مورد
نقد بسیاری از شاعران و نویسندگان معاصر قرار گرفته. گروهی
حتی بعضی از نوشته‌های او را غیراخلاقی دانسته‌اند وعده‌ای از
نوگرایان ادبی او را یکی از نمادهای سنت‌گرایی شمرده‌اند. امروزه
بعضی از توصیه‌های سعدی مثل «عاقبت گرگ زاده گرگ شود»
توسط روانشناسان غیرعلمی و نیز بعضی از نوشته‌های او توسط
فمنیست‌ها ضد زن دانسته شده ولی با وجود همه این انتقادات،
سعدی همچنان جزو بزرگ‌ترین سخنوران ایران شمرده می‌شود
و البته باید توجه کرد که او هفتصد سال پیش، در دورانی پر آشوب
و با فرهنگی متفاوت می‌زیسته.

دو معما درباره سعدی

۱- خیلی‌ها معتقدند که شعر بنی‌آدم اعضای یکدیگرند، بالای تالار اصلی سازمان ملل به خط نستعلیق ثبت شده که این مطلب کاملاً بی‌اساس است. در سال‌های اخیر افرادی کوشش کردند این شعر را در سازمان ملل ببینند ولی موفق نشدند. احتمال داده شده که در سال‌های شروع کار سازمان ملل در نمایشگاهی از طرف ایران این تابلو برای چند روز روی دیوار سازمان ملل بوده.

۲- در باب دوم بوستان، سعدی مطلبی را از زبان فردوسی تعریف کرده به این شرح:

چه خوش گفت فردوسی پاکزاد که رحمت بر آن تربت پاک باد
میزار موری که دانه کش است که جان دارد و جان شیرین خوش است

برطبق بررسی‌ها این شعر در شاهنامه دستنویس که اکنون در کتابخانه فلورانس ایتالیا نگهداری می‌شود و مربوط به سال ۶۱۴ هجری است که قدیمی‌ترین و معتبرترین نسخه موجود شاهنامه بوده و ۴۱ سال قبل از تألیف بوستان نوشته شده، به این صورت آمده:

مکش مورکی را که روزی کش است که او نیز جان دارد و جان خوش است.

ولی در بعضی از شاهنامه‌های نوشته شده بعد از سعدی مثل نسخه‌های دست‌نویس ۷۹۶ (قاهره)، ۸۴۱ (لندن)، ۸۵۲ (آکسفورد) و ۸۹۴ (برلین) به شکلی که سعدی روایت کرده آمده. می‌توان نتیجه گرفت که سعدی در روایتش شعر فردوسی را کمی تغییر داده و این تغییر وارد شاهنامه‌های خطی بعد از او شده.

منابع:

ویکی‌پدیا، گلستان سعدی، بلاگ ایران نامگ - نفوذ بوستان در شاهنامه، سایت BLOGFA

نظرات شرکت‌کنندگان در جشن گلبانگ ۲۰۰

محمد باغکی

همزمانی روز کوروش و انتشار شماره ۲۰۰ گلبانگ توسط عزیزان گرداننده کانون باعث اجرای برنامه شادی توسط اعضا کانون شد که جمع وسیعی از ایرانیان مقیم ملبورن را به وجد آورد. برنامه در نوع خود بدیع بود چرا که نوگرایی در آن به وفور دیده می‌شد. مرسوم است در استرالیا که در هر برنامه‌ای به اولین مهاجران به این خاک ادای احترام شود و این رسم ارزشمند دیشب به‌درستی ادا شد، ادای احترام به پیشینیان خود از کوروش و تاریخ باشکوه آن دوران و تا قدردانی از پیشکسوتان امروز خود رسوم زیبایی بود که به‌خوبی اجرا شد، بدون شک این نسل و نسل بعد از آن دانش‌آموزان بهتری برای کوروش بزرگ خواهند بود تا چند نسل گذشته که درگیر روزمرگی و سنت بودند آنها کوروش را بزرگ می‌دارند چون که الگوی نخستی است برای انسان‌ها در راهیابی به تمدن، او با آزادکردن برده‌ها در بابل واژه انسانیت و دموکراسی را به شعور انسان افزود، درحالی که فلاسفه یونان در حال تدوین اصولی بودند در راستای دموکراسی او در عمل آنرا تبیین و اجرا نمود. و اما کانونی که ما دیشب در شهرداری دیدیم تفاوت‌هایی داشت با کانونی که پیشکسوتان جامعه ایرانی سال‌ها پیش با دل و جان بنیاد نهادند، نوگرایی و شادابی در آن موج می‌زد، جوانانی که هر چند تجربیات پیشکسوتان خود را از دریچه‌های متفاوت می‌شنیدند ولی مثل گذشته‌ها دگم نبودند که با یک گوش بشنوند و آنرا بلکه ذهن خود کنند، عملگرا، مثبت اندیش و واقعیت‌پذیر می‌نمودند که در پی راهیابی به عمق پدیده‌ها هستند فارغ از جزم اندیشی، به نظر می‌رسید همان‌گونه که پشت سر نگاه می‌کنند از روبرو هم تحت تاثیر نونهالان خود هستند که آینده ساز فردایند، نسل Z، که سرعت رشدشان حتی الگوی هوش مصنوعی ایست، آینده‌نگری، همیاری و خرد جمعی آنها که مثل یک سمفونی با شکوه به انسان آرامش و نشاط می‌دهد امید به فردای بهتر در آنها شوق به زندگی در ما نیز دوچندان می‌کند، موفق باشید عزیزان.

برگی از تاریخ

روز جهانی حقوق بشر گرامی باد

اعلامیه جهانی حقوق بشر چیست؟

در روز ۱۰ دسامبر ۱۹۴۸ اعلامیه جهانی حقوق بشر توسط مجمع عمومی سازمان ملل متحد تصویب شد. این اعلامیه ۳۰ ماده دارد و حقوقی را که تمام انسانها سزاوار آن هستند را شرح می‌دهد.

آنا الیز روزولت همسر فرانکلین روزولت سی و دومین رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا یکی از مهم‌ترین نویسندگان این اعلامیه بوده.

امروزه چندین سازمان حقوق بشر در سطح جهانی و تعدادی نیز برای ایران فعالیت می‌کنند که برخی از آنها عبارتند از:

سازمان عفو بین‌الملل

بجای نفرین تاریکی، بیا شمعی بر افروزیم. سازمان عفو بین‌الملل جنبشی جهانی است با بیش از ده میلیون عضو. این سازمان در سال ۱۹۶۱ توسط وکیلی انگلیسی بنام پیتر بنسون تشکیل شد. او کار خود را با نوشتن مقاله‌ای با عنوان درخواست عفو در نشریه ایزرور در اعتراض به دستگیری دو دانشجوی پرتغالی به جرم نوشیدن شراب به سلامتی آزادی شروع کرد. (باید دانست که آن زمان در کشور پرتغال حکومتی دیکتاتوری حاکم بود). این سازمان امروزه برای دفاع از تمامی اشکال حقوق بشر تلاش می‌کند.

دیدبان حقوق بشر

(Human Rights Watch)

این سازمان یک سازمان غیر دولتی است، شامل بیش از ۵۵۰ نفر از وکلا، روزنامه نگاران و سایر متخصصان.

در سال ۱۹۷۸ ابتدا با نام دیدبان هلسینکی تشکیل شد که موارد نقض حقوق بشر را در کشورهای امضاکننده معاهده هلسینکی بررسی و اطلاع‌رسانی می‌کرد. این نظارت بعداً توسعه یافته و شامل تمامی کشورها شده و از دستگیری مخالفین سیاسی و سانسور تا کشتار گروهی و نسل‌کشی را شامل می‌شود. تحقیق و اطلاع‌رسانی در مورد تبعیض بر علیه گروه‌های آسیب‌پذیر جوامع از دیگر وظایف این سازمان است.

فدراسیون بین‌المللی حقوق بشر

(FIDH)

فدراسیون بین‌المللی حقوق بشر یک سازمان غیردولتی است که ۱۹۲ سازمان در ۱۱۲ کشور را در یک فدراسیون متحد کرده است. این سازمان از همه‌ی حقوق مدنی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مندرج در اعلامیه‌ی جهانی حقوق بشر دفاع می‌کند.

سازمان حقوق بشر ایران

یک سازمان غیردولتی و بین‌المللی است که در حدود سال ۲۰۰۷ تأسیس شده است. تمرکز اصلی آن در خصوص موارد نقض حقوق بشر از جمله مجازات اعدام است. محمود امیری مقدم، مدافع حقوق بشر و عصب‌شناس، یکی از بنیان‌گذاران

و سخنگوی بین‌المللی این سازمان است که در اسلو، پایتخت نروژ مستقر است. این سازمان هیچ‌گونه وابستگی حزبی یا سیاسی ندارد.

کانون مدافعان حقوق بشر

در سال ۱۳۸۱ توسط چند تن از وکلای برجسته ایران از جمله شیرین عبادی، محمد سیف‌زاده، محمدعلی دادخواه، عبدالفتاح سلطانی، نسرين ستوده و محمد شریف تاسیس شد و فعالیت خود را در چهار چوب قوانین ایران شروع کرد ولی در سال ۱۳۸۶ غیر قانونی اعلام شده و عده زیادی از اعضا از جمله نرگس محمدی که آن زمان نایب رئیس کانون بود دستگیر شدند.

کانون دفاع از حقوق بشر در ایران

توسط فعالان و مدافعان حقوق بشر ایرانی در فوریه ۲۰۰۰ در آلمان در شهر برمن به ثبت رسید. از مؤسسين این کانون می‌توان به آقای منوچهر شفایی، جامعه‌شناس، روزنامه‌نگار و قهرمان سابق شمشیر بازی که در حال حاضر رئیس کانون دفاع از حقوق بشر در ایران می‌باشند اشاره کرد.

مجموعه فعالان حقوق بشر در ایران

در سال ۱۳۸۴ در ایران تشکیل شد و موارد نقض حقوق بشر را در تار نامی خود به نام هرانا انتشار می‌دهد. این سازمان جزواتی را نیز در زمینه حقوق بشر انتشار داده. بعد از حوادث انتخابات سال ۱۳۸۸ گروهی از اعضای آن دستگیر شدند ولی سازمان همچنان به کار خود ادامه داده.

منشور کورش امروزه به‌عنوان اولین منشور حقوق بشر شناخته شده.

شناخت آداب و رسوم شب یلدا

اکرم فلاح

آداب و رسوم شب یلدا در ایران از شهری تا شهر دیگر متفاوت است؛ زیرا ساکنین هر شهر با توجه به فرهنگ و پیشینه‌ای که دارند، جشن‌ها و مراسم‌های خودشان را برگزار می‌کنند. در شب یلدا ایرانیان معمولاً غذاهای خاصی مانند سبزی پلو و ماهی را آماده می‌کنند. همچنین آجیل یلدا (نوعی آجیل از ترکیب چهارمغز پسته، بادام، گردو و فندق است که معمولاً شیرین است) در کنار دیگر تنقلات به همراه هندوانه و انار دانه شده در سفره رنگین یلدا سرو می‌شود. با وجود این تنوع، همچنان اقوام ایرانی فلسفه شب یلدا را حفظ کرده‌اند و آیین‌های دیرینه‌ای که برای این شب در نظر گرفته شده را به طور کامل انجام می‌دهند.

در این شب خاص، شاهنامه و دیوان حافظ نیز در گوشه سفره یلدا قرار می‌گیرد. سپس تا پاسی از شب حاضرین در مهمانی شاهنامه‌خوانی می‌کنند و فال حافظ می‌گیرند، یا با تنقلات و خوراکی‌های مخصوص یلدا از خودشان پذیرایی می‌کنند. در نهایت، مردم ایران زمین و سایر کشورهای جهان به استقبال اولین برف‌های زمستانی می‌روند و از تماشای زمینی که سفیدپوش شده و درختانی که برف به آن‌ها جلوه متفاوتی بخشیده است، لذت می‌برند. چیدمان سفره شب یلدا دست کمی از سفره هفت‌سین ندارد. هر آنچه برای این شب به یادماندنی طولانی آماده کرده‌اید را باید در ظرف‌های مخصوص سرو کرده و بر سر سفره یلدایی‌تان قرار دهید. آجیل‌ها و شیرینی‌ها معمولاً در یک سمت سفره

بر دیوان حافظ را به جا بیاورند غذاهایی که معمولاً در شب یلدا سرو می‌شود به اقلیم و آداب و رسوم مردم آن منطقه بستگی دارد؛ اما غذاهایی مانند انار پلو، سبزی پلو ماهی، رشته پلو ماهی، آش رشته، فسنجان، انار بیج و کوفته از جمله مواردی هستند که معمولاً در این شب سرو می‌شوند، تا زینت‌بخش سفره‌های مهمانی یلدا و گرامی‌داشت آیین گذشتگان و این زادروز با ارزش

یلدا قرار می‌گیرند و میوه‌ها و آش‌ها و غذاهای یلدا در طرف دیگر. در میانه سفره نیز شاهد هندوانه‌های برش خورده و انارهای دانه‌دانه شده خواهید بود. حافظ و فردوسی نیز آثار ارزشمند خوشان یعنی دیوان حافظ و شاهنامه را در یک گوشه سفره یلدا قرار داده‌اند، تا این شب یک بزم مثال‌زدنی برای دوستداران شعر و ادب پارسی باشد و به بهترین نحو آیین شاهنامه‌خوانی و تغال

رقم خواهد خورد.

شب یلدای مازندران با سبزی پلو و ماهی

اهالی مازندران معتقد هستند که شب یلدا همان موعد نبرد اهریمن و اهورامزداست و صبح که برسد و سپیده دم که بزند، نماد پیروزی خورشید بر تاریکی خواهد بود. به همین دلیل، در این شب دور هم جمع می‌شوند و با خوردن خوراکی‌های یلدا و حافظ‌خوانی و فردوسی‌خوانی شب را به صبح می‌رسانند. از جمله خوراکی‌های بومی این منطقه که در شب یلدای مازندران می‌توانید رد پای آن را مشاهده کنید، می‌توان به ازگیل اشاره کرد. اما اگر قرار باشد به سبک و سیاق یک مهاجر دور از وطن این‌این زیبا را

در بین ایرانی‌ها باشند. هر شهری از ایران آداب و رسوم خاص خودش را برای مراسم‌های خاصی مانند یلدا دارد و اهالی این مناطق سعی می‌کنند، ضمن گرمیداشت اصول اصلی شب یلدا و اعمال آن، از فرهنگ و سنتی که از اجدادشان به یادگار مانده نیز محافظت کنند. این آداب و رسوم در طی سال‌ها به وجود آمده و زینت‌بخش سفره‌های یلدایی گوشه و کنار ایران شده استبه عنوان مثال آداب و رسوم شب یلدا در تهران پایتخت ایران.

تهرانی‌ها برای بزرگداشت شب یلدا ابتدا عازم بازارهای سنتی این شهر مانند بازار تجریش یا بازار بزرگ می‌شوند و سفره سنتی و تزئینات شب یلدا را تهیه می‌کنند و سپس انار و هندوانه و آجیل و شیرینی را تدارک می‌بینند. در نهایت با فال گرفتن و شاهنامه‌خوانی و معاشرت، این شب طولانی را کنار خانواده و دوستان‌شان سپری می‌کنند و خاطرات شیرینی را برای خودشان رقم می‌زنند.

شب یلدای قزوین؛ اصیل و سنتی

قزوینی‌ها نیز به سبک و سیاق خاص خودشان شب یلدا و آیین این شب طولانی را به جا می‌آورند. مردم این شهر برای شب یلدا سبزی پلو با ماهی دودی را آماده کرده و در کنار آجیل‌هایی مانند گردو، انجیر خشک و [ ] برای مهمانشان سرو می‌کنند. زنان مسن و سالخورده قزوینی بر این باور هستند که در این شب اگر ننه سرما گریه کند، باران می‌بارد و در صورتی که پنبه‌های لحاف بیرون بریزد، برف خواهد بارید. اما در صورتی که گردن‌بند مروارید پاره شود، باید منتظر بارش تگرگ باشند. قزوینی‌ها در شب یلدا به دیدار بزرگ‌ترهای فامیل می‌روند و آیین «شب چره» یا غذا خوردن و میوه و شیرینی خوردن را به جا می‌آورند؛ زیرا باور دارند که این کار شگون دارد و سال پیش رو برای آن‌ها اتفاقات خوبی

یلداتان مبارک

مسقطی انار و خلال پسته

برای زیبایی و اصالت کار با خلال پسته ایرانی هم تزئینش کنید.

گزارش تصویری

پرشین فیر ملبورن: جشن فرهنگ و هنر ایران

Facebook: Sia Nezhad Instagram: Clickbysia

گزارش: هورا زارع / عکاس: سیامک داوودی نژاد

یکی از جذاب‌ترین بخش‌های این جشنواره، اجراهای هنری بود که شامل حضور گروه‌های رقص شناخته شده‌ای همچون گروه رقص پریا، گروه رقص فارغ‌التحصیلان، گروه رقص سمیرا و گروه رقص آذربایجانی‌ها بود. اجرای موسیقی زنده توسط گروه راکسی میوزیک و Mitapan نیز فضایی پرنرژی و خاطره‌انگیز برای بازدیدکنندگان به وجود آورد.

غرفه‌های پرشین فیر امسال فرصتی برای غوطه‌ور شدن در فرهنگ ایرانی و تجربه لحظات شاد و مفرح بود. یکی از نقاط برجسته جشنواره، غرفه خطاطی بود که در آن هنرمندان ایرانی با دقت و ظرافت نام‌ها و جملات زیبا را به زبان فارسی بر کاغذ می‌آوردند. این غرفه نه تنها فرصتی برای مشاهده هنر اصیل خط فارسی بود، بلکه بازدیدکنندگان می‌توانستند یادگاری‌هایی از این هنر گرانبها به همراه ببرند.

این رویداد فرهنگی همچنین فرصتی برای سازمان‌ها و گروه‌های مختلف ایرانی، از جمله انجمن ایرانیان ویکتوریا (AISOV) فراهم کرد تا خدمات و فعالیت‌های خود را به بازدیدکنندگان معرفی کنند. غرفه‌های این سازمان‌ها بستری برای آشنایی با خدمات فرهنگی و اجتماعی فراهم آورد و روابط جدیدی میان ایرانیان و دیگر جوامع برقرار کرد. پرشین فیر تنها یک جشن

پرشین فیر ملبورن که در تاریخ ۱ دسامبر در تالار شهر باکس هیل برگزار شد، یک جشن باشکوه از فرهنگ، هنر و میراث ایرانی بود که ایرانیان مقیم ویکتوریا و علاقه‌مندان به فرهنگ ایرانی را گرد هم آورد. این رویداد سالانه، همچون سال‌های گذشته، به یکی از بزرگ‌ترین جشنواره‌های فرهنگی ایرانیان در استرالیا تبدیل شده است و فرصتی بی‌نظیر برای نمایش غنای فرهنگ ایرانی و تقویت حس همبستگی و افتخار به هویت فرهنگی فراهم آورد. این مراسم با تلاش و همکاری بی‌وقفه خانه ایران به عنوان برگزارکننده و همراهی داوطلبین عزیز که از روزها قبل برای اجرای این رویداد زیبا و پرشکوه تلاش کردند، به بهترین شکل ممکن برگزار شد. پرشین فیر امسال با برنامه‌هایی متنوع و جذاب، فضایی شاد و مملو از انرژی مثبت برای بازدیدکنندگان ایجاد کرد که هر سلیقه‌ای را راضی می‌کرد. از نمایشگاه‌های هنری گرفته تا اجراهای موسیقی زنده، رقص‌های سنتی و دیگر بخش‌های فرهنگی، همه چیز در این جشنواره به بهترین نحو درخشید.

فرهنگی نبود، بلکه یک پل ارتباطی بود که نسل‌های مختلف ایرانیان را به هم متصل کرده و فرهنگ ایرانی را به سایر فرهنگ‌ها معرفی می‌کرد. این جشنواره نماد اهمیت حفظ و گسترش فرهنگ ایرانی در خارج از کشور است. هر سال این رویداد با استقبال بیشتری مواجه می‌شود و نشان‌دهنده علاقه روزافزون به فرهنگ ایرانی، نه تنها میان ایرانیان، بلکه در میان استرالیایی‌ها و افراد از دیگر فرهنگ‌ها می‌باشد. امیدواریم که پرشین فیر در سال‌های آینده همچنان ادامه یابد و شاهد شکوفایی و توسعه بیشتر این رویداد فرهنگی باشیم.

غرفه‌های بسیاری میزبان مهمانان با غذاهای ایرانی و شیرینی‌های سنتی و خوشمزه بودند. در این میان عطر و بوی شیرینی با بوی خوش کبابی که همانجا سرو می‌شد همان فضای ایران را در ذهن تداعی می‌کرد. غرفه آش رشته و بلال روی ذغال و فالوده بستنی شیرازی نیز حجت را بر بازدیدکنندگان تمام کرد.

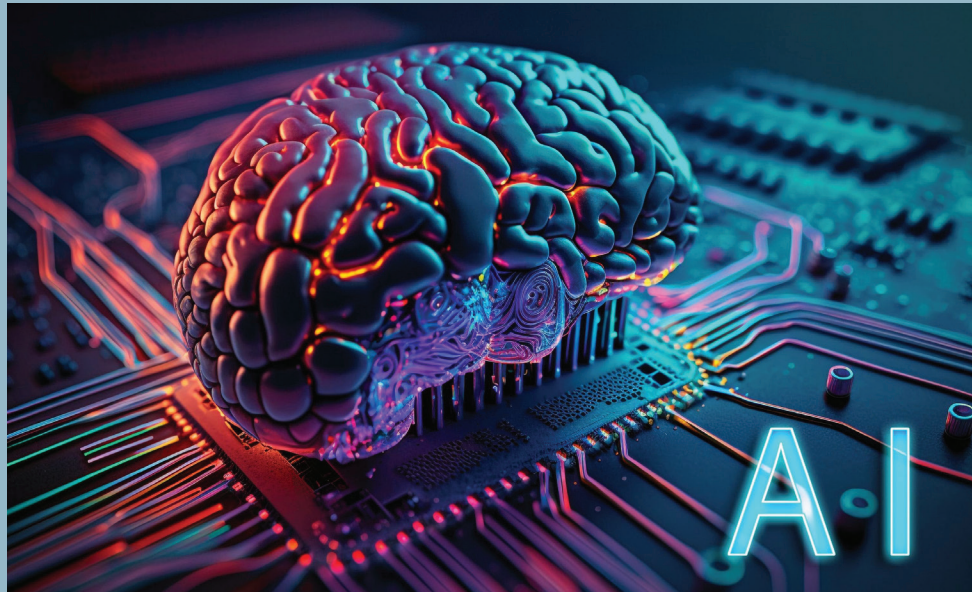
تعدادی از داوطلبان گروه اجرایی مراسم

حضور فعال کانون ایرانیان ویکتوریا و فصلنامه گلبانگ در پرشین فیر ۲۰۲۴ (عکاس: هورا زارع)

هوش مصنوعی (AI)

محمد باغکی

امروزه می‌دانیم که هموسپینس‌ها بیش از پنجاه هزار سال یا غارنشین بودند و یا در جنگل‌ها شکارچی و مهمترین تولیدشان ساخت سنگ‌های صیقل داده شده بود و تولید آتش و شناخت بعضی فلزات، تا حدود ده هزار سال پیش که انقلاب کشاورزی شکل گرفت و به مرور باعث سکونت آنها در کنار مزارع شد، متاسفانه هزاران سال بعد از شهرنشین شدن هم درگیر جنگ‌های متعصبانه شد و به علت کوتاه‌نگری رشد چندان نکرد، انقلاب صنعتی همزمان با شروع رنسانس پیشرفت بسیاری را در زندگی آنها باعث شد و انسان خردمند به فکر تولید ابزارهای پیشرفته افتاد در جهت رفاه بیشتر. و اما در اواسط قرن بیستم انقلاب صنعتی دیگری رخ داد که آن سیصد سال بعد از رنسانس هم در مقابلش مدرسه ابتدایی بیش نبود، انقلاب الکترونیک، همین که به کارکرد فوق‌العاده دو نیمه هادی سیلیسیم و ژرمانیوم در صنعت الکترونیک آگاه شد تا به امروز منحنی رشد این تکنولوژی یکسره سیر صعودی داشته است. آخرین دستاوردهای این رشته تولید سوپر کامپیوتری است که خود پروژه جدید تولید می‌کند. بیش از ۱۴۰ پلتفرم در ارتباط با AI تاکنون شکل گرفته‌اند که در زمینه‌های گوناگون برنامه‌سازی می‌کنند از معروف ترین آنها گوگل جیمینای است و chat GPT دومی را به صورت رایگان می‌توانید دانلود کنید و از همه توانایی‌های آن از جمله ترجمه به هر زبانی که مایل باشید استفاده کنید.

chat GPT.com

مزایای هوش مصنوعی:

کاهش خطای انسانی، بهبود تصمیم‌گیری بدون تعصب، عملکرد آن در شرایط پرخطر، کار مداوم بدون وقفه، اختراعات جدید، تشخیص تقلب و نظارت. افزایش بهره‌وری و بسیاری مزایای دیگر، معایب هوش مصنوعی: نگرانی در مورد حریم خصوصی، تنبل شدن انسان و جابجایی شغلی، کمبود احساس انسانی که ممکن است تصمیمات زیان‌بار بگیرد، البته معایب به مرور ممکن است کمتر شوند. آنچه مسلم است آینده انسان خردمند با هوش مصنوعی گره خورده، امیدواریم انسانیت هم پایه‌پای رشد تکنولوژی ارتقا یابد. باز هم در این باره سخن خواهیم گفت.

ویدئو

از ریشه تا گل

تهیه کننده: رضا داوری

در این ویدیو کوتاه، شما با توضیحات آقای فرزاد افراسیابی، یکی از پیشکسوتان برجسته کانون ایرانیان ویکتوریا و مجله گلبنانگ، آشنا خواهید شد. ایشان در مورد تاریخچه این مجله صحبت می کنند و روند رشد و تکامل آن را از ابتدای تأسیس تا به امروز توضیح می دهند. در این ویدیو، شما شاهد تغییرات عمده و تحولات مهمی خواهید بود که مجله گلبنانگ در طول سال های اخیر به خود دیده است. همچنین، ایشان از چالش ها و موفقیت های این مجله در جذب مخاطبان و همزمان با پیشرفت تکنولوژی و تغییرات فرهنگی صحبت می کنند.

گزارش تصویری

جشن دویستمین شماره گلبنگ همزمان با روز کوروش

عکاس: علی معصومی

Facebook: Sia Nezhad Instagram: Clickbysia

عکاس: سیامک داوودی نژاد

رونمایی از لوح کوروش کبیر

فرمت ارسال مقالات

راهنمای ارسال مقالات برای انتشار در مجله گلبانگ

عنوان مقاله: فونت Times New Roman - اندازه ۱۶ - پررنگ

نام و نام خانوادگی نویسنده (فونت Times New Roman - اندازه ۱۲ - پررنگ)

وابستگی سازمانی یا حرفه‌ای نویسنده (فونت Times New Roman - اندازه ۱۱)

آدرس پست الکترونیک نویسنده (Times New Roman ۱۰) - pt

مقدمه (فونت Times New Roman - اندازه ۱۲ - پررنگ)

مقالات باید در قالب نرم افزار مایکروسافت ورد (MS-Word) ارسال گردد.

متن اصلی مقاله (فونت Times New Roman - اندازه ۱۲ - پررنگ)

منابع (فونت Times New Roman - اندازه ۱۲ - پررنگ)

منابع در انتهای مقاله می‌آیند.

* لطفاً نیم فاصله را در تایپ مقاله در محیط ورد با کلید ترکیبی $\text{ctrl}+\text{shift}+۲$ رعایت فرمایید.

نکات مهم در ارسال مقالات

• در ارسال مقالات برای انتشار در مجله به این مطلب توجه داشته باشید که «گلبانگ» مجله‌ای است که توسط نویسندگان و متخصصان فارسی زبان ویکتوریا و استرالیا برای مخاطب عام (افراد و خانواده‌ها در گروه‌های سنی مختلف شامل کودکان، نوجوانان، جوانان، میانسالان و سالمندان) ساکن ایالت ویکتوریا و استرالیا منتشر می‌شود.

• مقالات دریافتی در یکی از گروه‌های ذیل منتشر خواهد شد:

- خانه و خانواده (آشنایی با قوانین و مقررات حقوقی، سبک‌های زندگی و ...)

- اقتصاد و تجارت (کاربایی، فرصت‌های سرمایه‌گذاری و کارآفرینی، خرید خانه و ...)

- دانش و تکنولوژی (نتایج پژوهش‌های انجام شده توسط فارسی‌زبانان استرالیا و ...)

- تاریخ ایران و استرالیا (با هدف آشنایی مهاجران تازه وارد با تاریخ استرالیا و تاریخچه مهاجرت و فعالیت‌های سازمان‌های مردم‌نهاد و غیر دولتی و همچنین شناساندن تاریخ کشورهای فارسی‌زبان به نسل جدید فارسی‌زبانان متولد استرالیا)

- مناسبت‌ها و رویدادها (معرفی مناسبت‌های ایرانی و گزارش مراسم‌های برگزار شده در ویکتوریا)

- فرهنگ، هنر و ادبیات (شعر و داستان)

- گزارش‌های ویژه (نمایشگاه‌ها و مراسم‌های برگزار شده توسط جامعه فارسی‌زبان)

- حقوق بشر

• از میان مقالات ارسالی به نشریه، مقاله‌ای انتخاب و چاپ می‌شود که قبلاً در سایر مجلات علمی (فارسی یا سایر زبان‌ها) منتشر نشده و در صورت نیاز دارای منبع و استناددهی دقیق باشد.

• مسئولیت نهایی محتوای کامل مقاله ارسالی بر عهده نویسنده است.

• اعلام صریح نویسنده (گان) مبنی بر صحت و اصالت مقاله، فقدان سرقت علمی و چاپ در سایر نشریات.

• مواردی از مصادیق رفتار غیر اخلاقی انتشاراتی:

- جعل داده‌ها (Fabrication): گزارش مطالب غیر واقعی و ارائه داده‌ها یا نتیجه‌های ساختگی

- سرقت علمی (Plagiarism): اقتباس نزدیک افکار و عبارات نویسندگان دیگر، کپی برداری در بیان اندیشه‌ها، شباهت‌های ساختاری در نوشتار یا انتساب ایده‌ها و نتایج دیگران بدون ارجاع مناسب

- ارسال مجدد (Duplicate submission): مقاله یا بخشی از آن که در نشریه دیگری (استرالیا یا خارج از کشور) چاپ شده یا در جریان داوری و چاپ باشد.

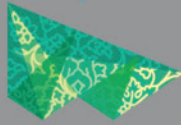
لطفاً مقالات خود را به آدرس ایمیل golbang@aisov.org.au ارسال نمایید.

Golbang

Official Quarterly Magazine of
The Iranian Society of Victoria

ISSN:2981-9474

Issue 201- December2024

AISOV
Australian Iranian
Society of Victoria
کانون ایرانیان ویکتوریا

Australian Iranian Society of Victoria (AISOV) is a non-profit, non-political and non-religious organisation which started its work in 1990 and was officially established in 1991.

The entire effort, funding and income of AISOV are used to achieve the following goals :

- * Introducing, promotion and empowering of Iranian culture, music, literature and arts
- * Provision of social welfare services and assisting Iranians with the priority of AISOV members
- * Assisting Iranians residing in Victoria in employment and beginning a career
- * Promotion of social, leisure and sport activities
- * Establishing communication with public and non-public Australian organisation to introduce enriched Iranian culture to them, inform them of the needs of Iranian community in Victoria and vice versa

All members of AISOV's management team work voluntarily. The main commitment of AISOV is provision of services to its official members; however, it has always been attempted to provide appropriate services to other non-member Iranians as much as possible.

Magazine Information:

Editorial Board:

Afrooz Rahimian, Esmat Amirahmadi, Omid Sorkhi, Sonia Sadeghian Esfahani, Mitra Zarrati, Farhad Maleki, Sara Seif & Reza Davari

Coordinator:

Reza Davari

Graphic Designer:

Marziyeh Jalaei

The contents in this publication have been prepared by our wonderful volunteers for general information and interest only. The publication is made available for the benefit of the Iranian community in Victoria and supported by the Australian Iranian Society of Victoria (AISOV).

AISOV reserves the right to make changes without notice.

Whilst AISOV, the community members and volunteers (jointly and severally referred to as Providers) involved in preparation of Golbang, have used their reasonable efforts to ensure that contents are accurate and current at the time of publication, the Providers do not in any way warrant the accuracy, content, completeness or suitability of the information for any purpose. Furthermore, the contents do not necessarily represent the views of AISOV or its members or management committee.

The Providers will not accept liability for any claims or damages whatsoever resulting from use or reliance on the contents.

Address:

Level 1, 79 Mahoney's Road
Forest Hill VIC 3131

Telephone

03 9894 2644

Mobile

0468 460 698

Email

info@aisov.org.au

Website

www.aisov.org.au

GOLBANG

Official Quarterly Magazine of the Australian Iranian Society of Victoria (AISOV)

ISSN: 2891-9474-Issue 201-December 2024

AISOV
Australian Iranian
Society of Victoria
کانون ایرانیان ویکتوریا